

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 17. lokakuuta 2017
(OR. en)

13319/17

COSI 228
JAI 925

YHTEENVETO ASIAN KÄSITTELYSTÄ

Lähettiläjä:	Neuvoston pääsihteeristö
Päivämäärä:	12. lokakuuta 2017
Vastaanottaja:	Valtuuskunnat
Ed. asiak. nro:	12650/17
Asia:	Neuvoston päätelmät Euroopan unionin uudistetun sisäisen turvallisuuden strategian 2015–2020 väliarvioinnista - Neuvoston päätelmät (12. lokakuuta 2017)

Valtuuskunnille toimitetaan ohessa Euroopan unionin uudistetun sisäisen turvallisuuden strategian 2015–2020 kehittämistä koskevat neuvoston päätelmät, jotka neuvosto hyväksyi 3564. istunnossaan 12. lokakuuta 2017.

NEUVOSTON PÄÄTELMÄT
EUROOPAN UNIONIN UUDISTETUN SISÄISEN TURVALLISUUDEN STRATEGIAN
2015–2020 VÄLIARVIOINNISTA

VIITATEN Euroopan unionin uudistetusta sisäisen turvallisuuden strategiasta 2015–2020 annettuihin neuvoston päätelmiin¹, joissa esitetään uudistetun strategian väliarvioinnin tekemistä tiiviissä yhteistyössä komission kanssa ja tapauksen mukaan ottamalla siihen mukaan asiaankuuluvia toimijoita, kuten Euroopan ulkosuhdehallinto ja oikeus- ja sisäasioiden virastoja,

OTTAEN HUOMIOON Euroopan unionin uudistetusta sisäisen turvallisuuden strategiasta 2015–2020 annetuissa neuvoston päätelmissä määritellyt painopisteet ja VAHVISTAEN EU:n yhteisten toimien edelleen tärkeän merkityksen terrorismin, vakavan ja järjestäytyneen rikollisuuden ja kyberrikollisuuden torjunnassa,

TODETEN, että jo määriteltyjen painopisteiden ja toimenpiteiden lisäksi vastaisuudessa entistä suuremmat haasteet edellyttävät uudenlaista kohdentamista, jotta voidaan vahvistaa lainvalvontaviranomaisten valmiuksia ehkäistä ja tutkia rajatylittävää rikollisuutta ja asettaa tekijät syytteeseen,

OTTAEN HUOMIOON sisäisen ja ulkoisen turvallisuuden välisen yhteyden merkityksellisyyden, jota on korostettu Euroopan turvallisuusagendassa², EU:n globaalistrategiassa³ ja ulkoasiainneuvoston päätelmissä terrorismin torjunnasta⁴, ja KEHOTTAEN siksi jatkamaan ehkäisevää yhteistyötä kolmansien maiden, erityisesti Länsi-Balkanin, Turkin, Lähi-idän ja Pohjois-Afrikan alueen (MENA) ja itäisen kumppanuuden maiden kanssa, jotta voidaan puuttua turvallisuusongelmien perimmäisiin syihin ja maksimoida kolmansien maiden kanssa terrorismin torjunnasta / turvallisuudesta nykyisin käytävien vuoropuhelujen sekä terrorismin torjunnan / turvallisuusalan asiantuntijoiden työn tuottama lisäarvo,

¹ 9798/15.

² COM(2015) 185.

³ <https://europa.eu/globalstrategy/en/global-strategy-foreign-and-security-policy-european-union>

⁴ 10384/17.

TODETEN, että Euroopassa kahden viime vuoden aikana tehdyt terrori-iskut osoittavat, että terrorismi ei uhkaa pelkästään kansalaistemme henkeä vaan se on myös isku eurooppalaisia perusarvojamme ja ihmisoikeuksien kunnioittamista vastaan,

KOROSTAEN, että kansalaistemme turvallisuuden takaaminen on hallitustemme tärkein tehtävä, ja PAINOTTAEN, että internet ei saisi olla toimintaympäristö, jossa rikolliset ja terroristit voivat turvallisesti tehdä rikoksia lain ulottumattomissa,

PANNEN MERKILLE komission toteuttaman, EU:n turvallisuuspolitiikan kattavan arvioinnin tulokset, jotka ovat yhdensuuntaisia Euroopan turvallisuusagendan ja Euroopan unionin uudistetun sisäisen turvallisuuden strategian 2015–2020 kolmen painopisteen kanssa, ja PUUTTUEN erityisesti seuraaviin kattavassa arvioinnissa esille tulleisiin huolenaiheisiin, jotka liittyvät siihen, että täytöntöönpano ei ole ollut täysimääräistä ja tehokasta, mikä voi heikentää nykyisten välineiden hyötyvaikutuksia:

- puutteet EU:n tietojärjestelmien ja tietokantojen käytössä sekä tietojen levittämisessä,
- sellaisten kokonaisvaltaisten toimien tarve terrorismin torjunnassa, joissa yhdistyvät tehostetut rikosoikeudelliset puitteet ja radikalisoitumista ehkäisevät toimenpiteet ja joihin liittyy tehokkaampi tiedonvaihto terrorismirikoksista,
- talousrikostutkinnan menettelyjen kaikkien mahdollisuuksien hyödyntäminen terrorismin rahoituksen torjunnassa,
- tilanteen parantaminen rahanpesun, varojen takaisin perimisen ja talousrikollisuuden aloilla,
- EU:n toimet järjestäytyneen rikollisuuden alalla, jonka osalta tarvitaan pikemminkin horisontaalista ja kokonaisvaltaista toimintatapaa kuin erillistä toimintalinjaa, joka keskittyy tiettyihin rikostyyppeihin,
- tehostettu kyberrikollisuuden torjunta, erityisesti näytön saatavuus yli rajojen, yhteistyö yksityisten toimijoiden kanssa, rikostiedusteluun perustuva kattavampi tilannekuva uhkista ja parempi koordinointi kaikkien asiaankuuluvien toimijoiden kesken,

VAHVISTAEN UUEDELLEEN sisäisen turvallisuuden operatiivisen yhteistyön pysyvän komitean (COSI) keskeisen roolin jäsenvaltioiden viranomaisten operatiivisen yhteistyön lujittamisessa sekä Euroopan unionin uudistetun sisäisen turvallisuuden strategian 2015–2020 laatimisen, täytäntöönpanon ja seurannan yhteydessä, kuten COSIn tulevaa roolia koskevassa selvityksessä on korostettu⁵,

KOROSTAEN järjestäytyneen ja vakavan kansainvälisen rikollisuuden torjuntaa koskevan EU:n toimintapoliittisen syklin tärkeää merkitystä operatiivisen yhteistyön tehostamisessa ja Euroopan unionin uudistetun sisäisen turvallisuuden strategian 2015–2020 täytäntöönpanon huomattavassa edistämässä sekä ennakoivan ja rikostiedusteluun perustuvan toimintatavan varmistamisessa tältä osin.

KOROSTAEN, että Euroopan unionin perusoikeuskirjassa esitetyt oikeuksia, vapauksia ja periaatteita on kunnioitettava ja edistettävä Euroopan unionissa ja kaikessa vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen perustamiseksi ja ylläpitämiseksi tehtävässä työssä,

KOROSTAEN, että on erittäin tärkeää varmistaa, että huomioon otetaan tasapainoisesti sekä EU:n sisäisen turvallisuuden politiikan mukaiset vaatimukset että tarve huolehtia perusoikeuksien, kuten yksityisyyteen, henkilötietojen suojaan ja viestinnän luottamuksellisuuteen liittyvien oikeuksien, sekä tarpeellisuus-, suhteellisuus- ja laillisuusperiaatteiden täysimääräisestä noudattamisesta,

PANNEN MERKILLE Euroopan parlamentin panoksen EU:n uudistetun sisäisen turvallisuuden strategiassa osoituksena neuvoston, Euroopan komission ja Euroopan parlamentin yhteisestä agendasta,

⁵ 8900/17.

NEUVOSTO

PANEE MERKILLE turvallisuusunionia koskevan komission tiedonannon⁶, jossa kehoitetaan ottamaan käyttöön oikeudellisia ja käytännön välineitä, joiden avulla jäsenvaltioiden lainvalvontaviranomaiset voivat yhdessä käsitellä yhteisiä haasteita, jotka liittyvät käytössä olevien tiedonvaihtovälineiden jäljellä oleviin puutteisiin, hajanaisuuteen ja operatiivisiin rajoituksiin. Näin voidaan varmistaa, että yhteistyörakenteet ovat mahdollisimman tehokkaat ja että EU:n lainsäädäntö terroristien ja rikollisten toiminnan torjumiseksi on ajan tasalla ja aukoton,

KOROSTAA toimista tietojenvaihdon parantamiseksi ja EU:n tietojärjestelmien yhteentoimivuuden takaamiseksi annettuja neuvoston päätelmiä⁷ ja PAINOTTAA yksinkertaistamisen, johdonmukaisuuden, tehokkuuden ja operatiivisten tarpeiden huomioon ottamisen tarvetta, jotta voidaan helpottaa lainvalvontaviranomaisten pääsyä eri tietokantoihin oikeus- ja sisäasioiden alalla,

OTTAA HUOMIOON Euroopan unionin uudistetusta sisäisen turvallisuuden strategiasta 2015–2020 annetut neuvoston päätelmät, joissa kehoitetaan varmistamaan yhtenäisyys ja johdonmukaisuus komission ja korkean edustajan laatiman, hybridiuhkien torjuntaa koskevan yhteisen tiedonannon⁸ kanssa ja korostetaan, että Euroopan unionin olisi noudatettava nopeaa ja joustavaa tiedusteluun perustuvaa toimintatapaa, jotta se voisi kattavalla ja koordinoidulla tavalla reagoida syntyviin uhkiin, kuten hybridiuhkiin,

KATSOO, että on tärkeää noudattaa Euroopan unionin uudistetun sisäisen turvallisuuden strategian 2015–2020 täytäntöönpanon yhteydessä analyyttisempaa ja virtaviivaisempaa toimintamallia sekä ohjelmasuunnittelussa että raportoinnissa,

⁶ COM(2016) 230 final, 20. huhtikuuta 2016.

⁷ 10151/17.

⁸ JOIN(2016) 18 final, 6. huhtikuuta 2016.

MÄÄRITTELEE seuraavat painopistealueet sellaisiksi, joilla tarvitaan vahvoja koordinoituja toimia terrorismin torjunnan, vakavan ja järjestäytyneen rikollisuuden ja kyberrikollisuuden ehkäisemisen ja torjunnan aloilla, jotka on määritelty prioriteeteiksi Euroopan unionin uudistetusta sisäisen turvallisuuden strategiasta 2015–2020 annetuissa neuvoston päätelmissä:

- tietojenvaihto ja yhteentoimivuus oikeus- ja sisäasioiden alan eri tietokantojen välillä, mukaan lukien lainvalvontaviranomaisten tai muiden asiaankuuluvien kansallisten toimivaltaisten viranomaisten pääsymenettelyjen yksinkertaistaminen, keskeisinä seikkoina, jotta voidaan tehokkaasti torjua terrorismia ja järjestäytyntä rikollisuutta,
- kyberrikollisuuden torjunnan tehostaminen analysoimalla säännöllisesti uhkakuvaa ja kyberympäristöä hyväksi käyttäen tehtävien rikosten kehitystä sekä mukauttamalla toimintapoliittisia välineitä vastaavasti niin että etusijalle asetetaan ennaltaehkäisy ja operatiivisen yhteistyön parantaminen,
- sellaisten tehokkaiden ja digiajan vaatimukset täyttävien tutkintakeinojen saatavuuden varmistaminen, joilla vastataan kehittyvän internetin hallinnon haasteisiin, etenkin seuraavin tavoin:
 - varmistetaan sähköisen todistusaineiston rajatylittävä saatavuus riittävin verkkotutkintavaltuuksin,
 - selvitetään salauksen rooli rikostutkinnassa ja lisätään tähän liittyvää lainvalvontaviranomaisten keskinäistä yhteistyötä myös EU:n ulkopuolisten luotettavien kumppaneiden kanssa, jotta voidaan vastata läpialattujen palvelujen väärinkäyttöön liittyviin haasteisiin, sekä noudatetaan johdonmukaista lähestymistapaa suhteessa palveluntarjoajiin ja laitevalmistajiin,
 - varmistetaan tietojen saatavuus edellyttäen, että asianmukaiset suojatoimet toteutetaan, ja varmistetaan, että jäsenvaltioilla on mahdollisuus tutustua kyseisiin tietoihin tutkintatarkoituksessa edellyttäen, että huolehditaan tehokkaasta valvonnasta,

- toiminnan parantaminen talousrikollisuuden ja rahanpesun torjunnassa ja varojen takaisin perimisessä tukemalla tehokkaasti jäsenvaltioiden välistä käytännön yhteistyötä ja kannustamalla jäsenvaltioiden ja yksityisen sektorin väliseen kumppanuuteen,
- radikalisoitumisen, myös internetin välityksellä tapahtuvan, aiheuttamien ongelmien käsittely,
- EU:n selviytymiskyvyn parantaminen julkisten tilojen suojelun kaltaisilla aloilla,
- sisäisen ja ulkoisen turvallisuuspolitiikan välisten yhteyksien vahvistaminen, jotta voidaan edetä kohti globaalistrategian täytäntöönpanoa sekä tehokasta ja aitoa turvallisuusunionia etenkin lujittamalla yhteistyötä, jota tehdään kolmansien maiden, erityisesti Länsi-Balkanin, Turkin, MENA-alueen ja itäisen kumppanuuden maiden kanssa yhteisten turvallisuutta koskevien huolenaiheiden ratkaisemiseksi, sekä tietojenvaihdon parantaminen kyseisten maiden kanssa. Tähän yhteistyöhön olisi kuuluttava terrorismin torjunta sekä väkivaltaisten ääriliikkeiden ja radikalisoitumisen leviämisen ehkäiseminen, kansainvälisen vakavan ja järjestäytyneen rikollisuuden – mukaan lukien muuttajien salakuljetus ja ihmiskauppa sekä aseiden ja tarvikkeiden laiton kauppa – torjunta sekä kyberrikollisuuden torjunta ja hybridiuhkiin puuttuminen,

KEHOTTAJAA JÄSENVALTIOITA

- koordinoimaan toimensa tiivistä EU:n neuvoston puheenjohtajana toimivien jäsenvaltioiden välillä ja laatimaan kolmen puheenjohtajavaltion yhteisen ohjelman sisäisen turvallisuuden strategialle,
- varmistamaan suunniteltujen ja käytössä olevien politiikan ja lainsäädäntövälineiden asianmukaisen täytäntöönpanon Euroopan unionin uudistetun sisäisen turvallisuuden strategian tavoitteiden saavuttamiseksi tiiviissä yhteistyössä komission ja tarvittaessa oikeus- ja sisäasioiden virastojen kanssa,

ANTAA COSILLE TEHTÄVÄKSI:

- tehdä tiivistä yhteistyötä poliittisten ja turvallisuusasioiden komitean (PTK), poliisiyhteistyötä ja oikeudellista yhteistyötä rikosasioissa käsittelevän koordinoitukomitean (CATS) ja muiden asiaankuuluvien neuvoston komiteoiden ja työryhmien kanssa EU:n uudistetun sisäisen turvallisuuden strategian painopisteiden täytäntöönpanossa ja niiden tuloksellisuuden seurannassa,
 - antaa suosituksia ja ohjeita toimista, joita olisi toteutettava erityiskysymyksissä, antamalla työryhmien tehtäväksi EU:n uudistetun sisäisen turvallisuuden strategian täytäntöönpanon yhteydessä COSI:ssa keskusteltavien asioiden valmistelun tai jatkotoimet ja vaihtoehtojen esittämisen COSI:lle lisätarkastelua varten,
 - seurata edellisen ja seuraavan puheenjohtajavaltion yhteistä, rakenteeltaan painopistepohjaista täytäntöönpanoasiakirjaa EU:n uudistetun sisäisen turvallisuuden strategian suunnittelusta ja täytäntöönpanosta.
-